

AVAINTESSA 2020-2022

Yleistyoaika ja toimistotyoaika, lisä- ja ylityön laskentaesimerkit

Avaintyönantajat AVAINTESSA ry

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry

Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto JYTY ry

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry

Tekniikka ja Terveys KTN ry

Yleistyoaika, täysi työaika, ei poissaoloa

AVAINTES 2020-2022

Yleistyoaika, täysi työaika, ei poissaoloa

- 51 § 1 mom. Ylityön määritelmä, täysi työaika, ei poissaoloa
- Ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää seuraavat ylityörajat:
 - **Vuorokautinen ylityöraja** on 8 tuntia tai työvuoroluetteloön suunniteltu tätä pidempi työvuoro, kuitenkin enintään 9 tuntia.
 - **Viikoittainen ylityöraja** on 38 tuntia 15 minuuttia tai työaikajaksossa työvuoroluetteloön kullekin kalenteriviikolle merkitty säännöllinen viikkotyöaika.

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	7:39	7:39	7:39	7:39	7:39	-	-	38:15
tehty	10	10	11	9	9	10	-	59
vrk-ylityö	2	2	3	1	1	2	-	11

Säännöllinen työaika ja ylityöraja: 38 h 15 min

Vrk-ylityö: 11 h

Vko-ylityö: Tehty työaika (59) – vrk-ylityö (11) – vko-ylityöraja (38:15) = **9 h 45 min**

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, 2 viikon työaikajakso, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
suunniteltu	9	9	9	9	8	-	-	44
tehty	9	9	9	9	8	7	-	51
Viikko 2								
suunniteltu	6:15	6:30	7:15	6:15	6:15	-	-	32:30
tehty	6:15	8:15	7:15	6:15	6:15	-	-	34:15
vrk-ylityö	-	0:15	-	-	-	-	-	0:15

Viikko 1:

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (51) – vrk-ylityö (0) – vko-ylityöraja (suunniteltu 44 h) = **7 h**

Viikko 2:

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (34:15) – vrk-ylityö (15 min) – vko ylityöraja (suunniteltu 32:30) = **1 h 30 min**

Yleistyoaika, täysi työaika, arkipyhä, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Suunn.	-	-	7	AP	8	8	7:35	30:35
Tehty	-	-	8	AP	9	8	8	33
Vrk-ylit.					1			

Arkipyhälyhennys: 7 h 40 min per arkipyhä (38 h 15 min / 5)

Ylityöraja: 38 h 15 min (arkipyhä ei alenna ylityörajaa)

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 38 h 15 min – 7 h 40 min = 30 h 35 min

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (33) – vrk-ylityö (1) – lisätyöraja (30 h 35 min) = **1 h 25 min**

Yleistyoaika, osa-aikatyö, ei poissaoloa

AVAINTES 2020-2022

Yleistyoaika, osa-aikainen, ei poissaoloa

- 51 § 2 mom. Ylityön määritelmä, osa-aikatyö, ei poissaoloa
- **Vuorokautinen ylityöraja** on 8 tuntia tai työvuoroluetteloön suunniteltu korkeampi työaika, kuitenkin enintään 9 tuntia.
- **Viikoittainen ylityöraja** on 38 tuntia 15 minuuttia viikossa tai työaikajaksoa käytettäessä 38 tuntia 15 minuuttia kerrottuna työaikajakson viikkojen lukumäärällä.
- Työaikajaksoa käytettäessä osa-aikatyössä ei ole viikoittaista ylityörajaa, vaan ainoastaan tässä momentissa mainittu työaikajakson ylityöraja. Myös arkipyhäviikolla tai -työaikajaksolla ylityöraja on tämän mukainen.

Esimerkki: Yleistyoaika, osa-aikatyö 30 h/vk, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	6	6	6	6	6	-	-	30
tehty	6	7	6	9	6	5	-	39
vrk-ylityö				1				1

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 30 h

Vko-ylityöraja: 38 h 15 min

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (39) - vrk-ylityö (1) = ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (39) - vrk-ylityö (1) - lisätyöraja (30) = **8 h**

Esimerkki: Yleistyöaika, osa-aikatyöaika keskimäärin 20 h/vk 3 viikon työaikajakso, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
suunniteltu	4	4	4	4	4	-	-	20
tehty	4	4	4	4	4		-	20
Viikko 2								
suunniteltu	8	8	4	Vapaa	Vapaa	-	-	20
tehty	9	9	4			-		22
vrk-ylityö	1	1						
Viikko 3								
suunniteltu	4	4	4	4	4	-	-	20
tehty	4	4	4	4	4	-	-	20

Työaikajaksole voi suunnitella työtunteja yhteensä 60 (3*20 h)

2. viikko: **vrk-ylityö 2 h**

Työaikajakson ylityöraja 114 h 45 min.

Esimerkki: Yleistyoaika, osa-aikatyö keskimäärin 30 h/vk, 4 viikon tyoaikajakso, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
Viikko 1								
Suunn.	6	6	6	6	6	-	-	30
Tehty	6	6	6	6	6	-	-	30
Viikko 2								
Suunn.	7	7	7	7	7	-	-	35
Tehty	8	8	8	8	8	-	-	40
Viikko 3								
Suunn.	6	6	6	6	6	-	-	30
Tehty	8	8	8	8	8	-	-	40
Viikko 4								
Suunn.	6:15	6:15	6:15	6:15	VP	-	-	25
Tehty	6:15	6:15	6:15	6:15	VP	-	-	25

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 120 h (4 * 30 h)

→ **jaksolisätyötä 15 h** (tehdyt tunnit 135 h – 120 h)

Ylityöraja: 153 h (4 * 38 h 15 min) → ei muodostu jaksoylityötä

(Tes-kirjan esimerkki nro 17)

Esimerkki: Yleistyoaika, osa-aikatyö 30 h/vk, arkipyhäviikko, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
suunn.	6	6	6	6	AP	-	-	24
tehty	8	9	8:15	8:45	-	-	-	34
vrk-ylityö		1	0:15	0:45				2

Arkipyhälyhennys: 6 h per arkipyhä (30:5)

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 30 h – arkipyhälyhennys 6 h = 24 h

Ylityöraja: 38 h 15 min

Vrk-ylityö: 2 h

Lisätyö: Tehdyt tunnit (34) – vrk-ylityö (2) – lisätyöraja (24) = **8 h**

Esimerkki: Yleistyoaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 2 viikon työaikajakso, arkipyhä, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
1. viikko								
suunniteltu	8	6	8	AP	-	-	-	22
tehty	8	8	8	AP	-	-	-	24
vrk-ylityö	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Viikko								
Suunniteltu	7:39	6	6	6	6:21	-	-	32
tehty	7:39	6	8	8	6:21	-	-	36
vrk-ylityö	-	-	-	-	-	-	-	-

Arkipyhälyhennys: 6 h per arkipyhä (30:5)

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja:

30 h + 30 h – arkipyhälyhennys 6 h = 54 h

Työaikajakson ylityöraja: 2 * 38 h 15 min = 76 h 30 min → ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (60) – lisätyöraja (54) = **6 h**

Yleistyoaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Yleistyoaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo

- 52 § 1 mom. Ylityö, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo
- Täydessä työajassa sellaisella viikolla, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, viikoittainen ylityöraja on 49 § 3 momentin taulukon mukainen tuntimäärä. Jos käytössä on työaikajakso, viikoittainen ylityöraja on kullekin viikolle työvuoroluetteloön merkitty säännöllinen viikkotyöaika.

Ennalta tiedossa oleva poissaolo

49 § 3 mom.

- **Poissaolo** = vuosiloma, työloma ja lomautus
- Työloma = mm. sairausloma ja palkaton työloma
- Tiedossa työvuoroluettelo laadittaessa tai kuitenkin viimeistään 7 päivää ennen työviikon tai työaikajakson alkua
- Täydessä työajassa viikolle, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, suunnitellaan säännöllistä työaikaa taulukon mukaisesti.

Poissaolopäiviä viikossa	Viikolle/työaikajaksolle työaikaa ko. viikolta
1	30 h 36 min
2	22 h 57 min
3	15 h 18 min
4	7 h 39 min
5-7	-

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	Loma	7:45	8	8	6:51	-	-	30:36
tehty	Loma	7:45	9	8	7:15	5:45	-	37:45
vrk-ylityö			1	-	-	-	-	1

Säännöllinen työaika ja ylityöraja: Taulukon mukainen 30 h 36 min (1 poissaolopäivä)

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: Tehty työaika (37:45) – vrk-ylityö (1) – vko-ylityöraja (30:36) = **6 h 9 min**

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, 2 viikon työaikajakso, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
suunniteltu	Loma	9	9	9	9	-	-	36
tehty	Loma	9	9	9	9	6	-	42
Viikko 2								
suunniteltu	6:15	7:15	7	7	5:21	-	-	32:51
tehty	6:15	8:15	7:30	7	6:15	-	-	35:15
vrk-ylityö	-	0:15	-	-	-	-	-	0:15

Työaikajaksolle voidaan suunnitella työtunteja yhteensä 68:51 (30:36 + 38:15)

Viikko 1:

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (42) – vrk-ylityö (0) – vko-ylityöraja (suunniteltu 36) = 42 – 0 – 36 = **6 h**

Viikko 2:

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (35:15) – vrk-ylityö (15 min) – vko-ylityöraja (suunniteltu 32:51) = **2 h 9 min**

Esimerkki: Yleistyöaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo, vapaa-aikakorvaus

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	Isyys- vapaa	Vapaa- aika- korvaus 7:39	8	8	6:57	-	-	22:57
tehty	-	-	9	8	8	8	-	33
vrk-ylityö	-	-	1	-	-	-	-	1

- **Ylityöraja:** Taulukon mukainen 30:36 h (yksi poissaolopäivä)
- **Suunniteltu:** Työaika 22:57 ja vapaa-aikakorvausta 7:39
- **Vrk-ylityö: 1 h**
- **Vko-ylityö:** Tehdyt tunnit (33) – vrk-ylityö (1) – ylityöraja (30:36) = **1 h 24 min**
- Vapaa-aikakorvaus 7:39 siirtyy myöhemmin annettavaksi ja vastaava tuntimäärä on säännöllistä työaika

Yleistyöaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo ja arkipyhä

- 52 § 3 mom. Lisä- ja ylityö arkipyhäviikolla tai -työaikajaksolla, ennalta tiedossa oleva poissaolo
- Täydessä työajassa arkipyhäviikolla tai -työaikajaksolla, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, viikoittainen ylityöraja on 1 momentin mukainen. Lisätyöraja on viikoittainen ylityöraja vähennettynä viikolle suunnitellun arkipyhälyhennyksen määrällä.
- Täyttä työaikaa tekeväälle voi muodostua lisätyötä sillä viikolla tai viikoilla, joilla arkipyhälyhennystä on annettu (50 § 1 mom.)

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo ja arkipyhä

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	8	8	6:56	Loma	AP	-	-	22:56
tehty	9	10	9	Loma	AP	-	5	33
Vrk-ylityö	1	2	1	-	-	-	-	4

Arkipyhälyhennys: 7 h 40 min per arkipyhä (38 h 15 min : 5)

Ylityöraja: Taulukon mukainen 30:36 h (1 poissaolopäivä)

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 30:36 h – 7 h 40 min (ap-lyhennys) = 22 h 56 min

Vrk-ylityö: 4 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (33) – vrk-ylityö (4) – ylityöraja (30:36) → ei muodostu

Lisätyö: 33 h (tehdyt tunnit) – 4 (vrk-ylityö) – 22:56 h (lisätyöraja) = **6 h 4 min**

(Tes-kirjan esimerkki nro 21)

Esimerkki: Täysi työaika, 3 viikon työaikajakso, ennalta tiedossa oleva poissaolo, arkipyhä

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
suunniteltu	7:39	7:39	7:39	7:39	7:39	-	-	38:15
tehty	7:39	7:39	7:39	7:39	7:39	6	-	44:15
Viikko 2								
suunniteltu	Loma	7:39	7:39	7:39	7:39	-	-	30:36
tehty	Loma	7:39	7:39	7:39	7:39	-	10	40:36
vrk-ylityö							2	2
Viikko 3								
suunniteltu	7:39	7:39	7:39	AP	7:38	-	-	30:35
tehty	7:39	7:39	7:39	AP	7:38	8	-	38:35

Työaikajaksolle voi suunnitella työtunteja yhteensä 99:26 (38:15+30:36+38:15-7:40)

1. viikko: **vko-ylityö 6 h** (44:15-38:15)

2. viikko: **vrk-ylityö 2 h** ja **vko-ylityö 8 h** (40:36-2-30:36)

3. viikko: **vko-ylityö 20 min** (38:35-38:15), **lisätyö 7 h 40 min** (38:35-0:20-30:35)

Yleistyoaika, osa-aikatyö, ennalta tiedossa oleva poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Yleistyoaika, osa-aikainen, ennalta tiedossa oleva poissaolo

- 52 § 2 mom. Lisä- ja ylityö, osa-aikatyö, ennalta tiedossa oleva poissaolo
- Osa-aikatyössä sellaisella viikolla tai työaikajaksolla, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, 49 § 3 momentin mukaisesti laskettu osa-aikaisen työntekijän työaika osoittaa lisätyörajan. Ylityöraja on 49 § 3 momentin mukainen täyden työajan tuntimäärä.

Esimerkki: Yleistyoaika, osa-aikainen 30 h/vk, ei tyoaikajaksoa, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	Loma	6	6	6	6	-	-	24
tehty	Loma	6	8	9	6	-	-	29
vrk-ylityo				1				1

Ylityöraja: Taulukon mukainen täyden työajan ylityöraja 30:36 h

Osa-aikaprosentti: 78,43 %

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: $0,7843 * 30:36 \text{ h} = 24 \text{ h}$

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityötä ei muodostu.

Lisätyö: Tehdyt tunnit (29) – vrk-ylityö (1) – lisätyöraja (24) = **4 h**

Esimerkki: Yleistyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 4 viikon työaikajakso, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
Viikko 1								
Suunn.	6	6	8	Loma	Loma	-	-	20
Tehty	6	6	8	Loma	Loma	-	-	20
Viikko 2								
Suunn.	7	7	7	6	6	-	-	33
Tehty	8	8	8	7	7	-	-	38
Viikko 3								
Suunn.	6	6	6	6	6	-	-	30
Tehty	8	8	8	8	8	-	-	40
Viikko 4								
Suunn.	6:15	6:15	6:15	6:15	-	-	-	25
Tehty	6:15	6:15	6:15	6:15	-	-	-	25

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 1. viikolta $0,7843 * 22 \text{ h } 57 \text{ min} +$ muilta viikoilta 30 h $\rightarrow 18 \text{ h} + 3 * 30 \text{ h} = 108 \text{ h}$

Työaikajakson ylityöraja: $22 \text{ h } 57 \text{ min} + 3 * 38 \text{ h } 15 \text{ min} = 137 \text{ h } 42 \text{ min} \rightarrow$ ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (123) – lisätyöraja (108) = **15 h**

Esimerkki: Yleistyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 4 viikon työaikajakso, ennalta tiedossa oleva poissaolo ja arkipyhä

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
Viikko 1								
Suunn.	6	6	6	6	6	-	-	30
Tehty	6	6	6	6	6	-	-	30
Viikko 2								
Suunn.	7	7	7	Loma	Loma	-	-	21
Tehty	8	8	8	Loma	Loma	-	-	24
Viikko 3								
Suunn.	6	6	6	AP	6	-	-	24
Tehty	8	8	8	AP	8	-	-	32
Viikko 4								
Suunn.	8:15	6:15	6:15	6:15	-	-	-	27
Tehty	8:15	6:15	6:15	6:15	-	-	-	27

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 2. viikolta taulukon mukainen $0,7843 * 22 \text{ h } 57 \text{ min} + \text{ muilta viikoilta } 30 \text{ h} = 18 \text{ h} + 3 * 30 \text{ h} = 108 \text{ h}$. Tästä tehdään arkipyhälyhennys 6 h ($30:5$) $\rightarrow 108 \text{ h} - 6 \text{ h} = 102 \text{ h}$

Työaikajakson ylityöraja: $22 \text{ h } 57 \text{ min} + 3 * 38 \text{ h } 15 \text{ min} = 137 \text{ h } 42 \text{ min}$

Lisätyö: Tehdyt tunnit (113) – lisätyöraja (102) = **11 h**

Yleistyöaika, täysi työaika, yllättävä poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Yleistyoaika, täysi työaika, yllättävä poissaolo

- 53 § 1 mom. Ylityö, täysi työaika, yllättävä poissaolo
- Jos poissaolo ei ole ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa tai viimeistään 7 päivää ennen viikon tai työaikajakson alkua, on kyseessä yllättävä poissaolo. Tällöin noudatetaan poissaolon sattua viikolle tai työaikajaksolle vahvistettua työvuoroluetteloa siten, että kullakin viikolla poissaoloajan ulkopuolelle suunniteltu työaika osoittaa ko. viikon **viikoittaisen ylityörajan** täydessä työajassa.

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	7:39	7:39	7:39	7:39	7:39	-	-	38:15
tehty	10	10	11	Sairas	9	10	-	50
vrk-ylityö	2	2	3		1	2	-	10

Ylityöraja: Poissaolon ulkopuolelle (ma-ke, pe) suunniteltu työaika = 30:36 h

Vrk-ylityö: 10 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (50) – vrk-ylityö (10) - poissaolon ulkopuolelle suunniteltu työaika (30:36) = **9 h 24 min**

Esimerkki: Yleistyöaika, täysi työaika, 3 viikon työaikajakso, yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
suunniteltu	8	8	8	8	7	-	-	39
tehty	Sairas	Sairas	8	8	8	8	-	32
Viikko 2								
suunniteltu	8	7	7	7	7:15	-	-	36:15
tehty	8	7	10	7	7:15	-	-	39:15
Viikko 3								
suunniteltu	8	8	8	8	7:30	-	-	39:30
tehty	8	8	8	8	7:30	-	-	39:30

Viikko 1: Ylityöraja = poissaolon ulkopuolelle suunniteltu työaika = $2 * 8 \text{ h} + 7 \text{ h} = 23 \text{ h}$. **Vko-ylityötä 9 h** (tehdyt tunnit 32 h – ylityöraja 23 h)

Viikko 2: Ylityöraja = suunniteltu työaika 36 h 15 min. **Vrk-ylityötä 2 h. Vko-ylityötä 1 h** (tehdyt tunnit 39:15 – vrk-ylityö 2 h – ylityöraja 36:15)

Esimerkki: Yleistyöaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo, arkipyhäviikko ja yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	8	8	9	AP	5:35	-	-	30:35
tehty	10	10	9	AP	SL	-	-	29
vrk-ylityö	2	2			-	-	-	4

Ylityöraja on alun perin ollut 38 h 15 min ja lisätyöraja arkipyhäviikolla 30:35 h (arkipyhälyhennys 7 h 40 min). Työntekijä sairastuu ja on perjantain sairauslomalla (yllättävä poissaolo 1 pv).

Ylityöraja: Poissaolon ulkopuolelle (ma-ke) suunniteltu työaika = 25 h + arkipyhälyhennys 7 h 40 min = 32 h 40 min

Vrk-ylityö: 4 h

Lisätyö: Tehdyt tunnit 29 h – vrk-ylityö 4 h = ei muodostu

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (29) – vrk-ylityö (4) – ylityöraja (32:40) = ei muodostu

Esimerkki: Yleistyoaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo ja yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	8	9	8	5:36	Loma	-	-	30:36
tehty	10	10	9	Sairas	-	-	-	29
vrk-ylityö	2	1	1		-	-	-	4

Ylityöraja on alun perin ollut taulukon mukainen 30:36 h (ennalta tiedossa oleva poissaolo 1 pv). Työntekijä sairastuu ja on torstain sairauslomalla (yllättävä poissaolo 1 pv).

Ylityöraja: Poissaolon ulkopuolelle (ma-ke) suunniteltu työaika = 25 h

Vrk-ylityö: 4 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (29) – vrk-ylityö (4) - poissaolon ulkopuolelle suunniteltu työaika (25) = ei muodostu

Yleistyoaika, osa-aikatyö, yllättävä poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Yleistyoaika, osa-aikatyö, yllättävä poissaolo

- 53 § 2 mom. Lisä- ja ylityö, osa-aikatyö, yllättävä poissaolo
- Osa-aikatyössä sellaisella viikolla tai työaikajaksolla, jolla on yllättävä poissaolo, poissaoloajan ulkopuolelle suunniteltu työaika osoittaa **lisätyörajan**. **Ylityöraja** on täyden työajan täyden viikon tai työaikajakson ylityöraja vähennettynä poissaolon ajalle suunniteltujen työtuntien määrällä.

Esimerkki: Yleistyoaika, osa-aikainen 30 h/vk, ei tyoaikajaksoa, yllattava poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
suunniteltu	6	6	6	6	6	-	-	30
tehty	6	Sairas	8	9	6	-	-	29
vrk-ylityo				1				1

Lisätyöraja: Poissaolon ulkopuolelle (ma, ke-pe) suunniteltu työaika = 24 h

Ylityöraja: 38 h 15 min – poissaolon ajalle jäävä 6 h = 32 h 15 min

Vrk-ylityo: 1 h

Lisätyo: Tehdyt tunnit (29) – vrk-ylityo (1) – lisätyöraja (24) = 4 h

Vko-ylityo: ei muodostu

Esimerkki: Yleistyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 4 viikon työaikajakso, arkipyhä ja yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
Viikko 1								
Suunn.	6	6	6	AP	6	-	-	24
Tehty	6	6	6	AP	6	-	-	24
Viikko 2								
Suunn.	6	6	6	7	7	-	-	32
Tehty	6	6	6	SL	SL	-	-	18
Viikko 3								
Suunn.	6	6	6	6	6	-	-	30
Tehty	8	8	8	6	8	-	-	38
Viikko 4								
Suunn.	8:15	6:15	6:15	7:15	-	-	-	28
Tehty	8:15	6:15	6:15	7:15	-	-	-	28

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 1. viikolla on arkipyhä.

Arkipyhälyhennys on $30 \text{ h} / 5 = 6 \text{ h}$. Jaksolle suunnitellaan: $4 * 30 \text{ h} - 6 \text{ h} = 114$.

Työaikajakson alkuperäinen ylityöraja: $4 * 38:15 \text{ h} = 153 \text{ h}$

Jakson 2. vkolle tulee yllättävä poissaolo, jonka ajalle jää 14 h.

Työaikajakson ylityöraja: $153 \text{ h} - 14 \text{ h} = 139 \text{ h}$ ja lisätyöraja: $114 \text{ h} - 14 \text{ h} = 100 \text{ h}$.

Työaikajakson lisätyö: Tehdyt tunnit (108) – lisätyöraja (100) = **8 h**

Toimistotyöaika, täysi työaika, ei poissaoloa

AVAINTES 2020-2022

Toimistotyöaika, täysi työaika, ei poissaoloa

- 58 § 1 mom. Ylityön määritelmä, täysi työaika, ei poissaoloa
- Ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää seuraavat ylityörajat:
 - **Vuorokautinen ylityöraja** on 8 tuntia tai työvuoroluetteloön suunniteltu tätä pidempi työvuoro, kuitenkin enintään 9 tuntia.
 - **Viikoittainen ylityöraja** on 38 tuntia 15 minuuttia tai työaikajaksossa työvuoroluetteloön kullekin kalenteriviikolle merkitty säännöllinen viikkotyöaika lisättynä 2 tunnilla.

Esimerkki: Toimistotyöaika, täysi työaika, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	7	9	7	7	6:15	-	-	36:15
tehty	7:15	9	10	7	10	-	-	43:15
Vrk-ylityö			2		2			4

Ylityöraja: 38 h 15 min

Säännöllinen työaika ja lisätöraja: 36 h 15 min

Vrk-ylityö: 4 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (43:15) – vrk-ylityö (4) – ylityöraja (38:15) = **1 h**

Lisätö: Ylityöraja (38:15) – lisätöraja (36:15) = **2 h**

Esimerkki: Toimistotyöaika, täysi työaika, arkipyhäviikko, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	7	8	7	AP	7	-	-	29
tehty	7	9	7	AP	8	-	-	31
vrk-ylityö		1						1

Arkipyhälyhennys: $36:15 / 5 = 7 \text{ h } 15 \text{ min}$ per arkipyhä

Lisätyöraja: $36 \text{ h } 15 \text{ min} - 7 \text{ h } 15 \text{ min} = 29 \text{ h}$

Ylityöraja: $38 \text{ h } 15 \text{ min}$ (arkipyhä ei alenna ylityörajaa)

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (31) – vrk-ylityö (1 h) – lisätyöraja (29) = **1 h**

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, ei poissaoloa

AVAINTES 2020-2022

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, ei poissaoloa

- 58 § 2 mom. Ylityön määritelmä, osa-aikatyö, ei poissaoloa
- Ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää seuraavat ylityörajat:
 - **Vuorokautinen ylityöraja** on 8 tuntia tai työvuoroluetteloön suunniteltu tätä pidempi työvuoro, kuitenkin enintään 9 tuntia.
 - **Viikoittainen ylityöraja** on 38 tuntia 15 minuuttia viikossa tai työaikajaksoa käytettäessä 38 tuntia 15 minuuttia kerrottuna työaikajakson viikkojen lukumäärällä.
- Työaikajaksoa käytettäessä osa-aikatyössä ei ole viikoittaista ylityörajaa, vaan ainoastaan tässä momentissa mainittu työaikajakson ylityöraja. Myös arkipyhätyöaikajaksolla ylityöraja on tämän mukainen.

Esimerkki: Toimistotyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 2 viikon työaikajakso, ei poissaoloa

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
Suunn.	7	7	7	6	-	-	-	27
Tehty	9	7	7	7	-	-	-	30
Vrk-ylit.	1							1
Viikko 2								
Suunn.	7	7	7	6	6	-	-	33
Tehty	7	7	8	6	6	-	-	34

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: $2 * 30 \text{ h} = 60 \text{ h}$

Työaikajakson ylityöraja: $2 * 38 \text{ h } 15 \text{ min} = 76 \text{ h } 30 \text{ min}$

Vrk-ylityö: 1 h

Ylityö: Tehdyt tunnit (64) – ylityöraja (76:30) → ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (64) – vrk-ylityö (1) - lisätyöraja (60) = **3 h**

Esimerkki: toimistotyöaika, osa-aikatyö keskimäärin 30 h/vk, 4 viikon työaikajakso, lisä- ja ylityö arkipyhäviikolla

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht
Viikko 1								
Suunn.	6	6	ap	6	6	-	-	24
Tehty	6	6	-	6	6	-	-	24
Viikko 2								
Suunn.	7	7	7	7	7	-	-	35
Tehty	8	8	8	8	8	-	-	40
Viikko 3								
Suunn.	6	6	ap	6	6	-	-	24
Tehty	8	8	-	8	8	-	-	32
Viikko 4								
Suunn.	6:15	6:15	6:15	6:15	VP	-	-	25
Tehty	6:15	6:15	6:15	6:15	VP	-	-	25

Arkipyhähälyhennys 30:5 = 6 h per arkipyhä

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 108 h (4 * 30 h-12 h)

Jaksolisätyötä 13 h (tehdyt tunnit 121 h – 108 h)

Ylityöraja: 153 h (4 * 38 h 15 min) → ei muodostu jaksoylityötä

Toimistotyöaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Toimistotyöaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo

- 59 § 1 mom. Lisä- ja ylityö, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo
- Täydessä työajassa sellaisella viikolla, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, 56 § 3 momentin taulukon mukainen tuntimäärä osoittaa lisätyörajan. Viikoittainen ylityöraja on lisätyöraja lisättynä 24 minuutilla kutakin työpäivää kohden.
- Jos käytössä on työaikajakso, kullekin viikolle työvuoroluettelo on merkitty säännöllinen viikkotyöaika osoittaa lisätyörajan. Viikoittainen ylityöraja on lisätyöraja lisättynä 24 minuutilla kutakin työpäivää kohden.
- **Soveltamisohje:** 24 minuutin lisäys tehdään vain sellaisilta työpäiviltä, joihin sisältyy säännöllistä työaika. Ylityörajaa laskettaessa työpäiväksi katsotaan myös arkipyhä, vapaa-aikakorvauspäivä ja työajantasauspäivä riippumatta siitä, sisältävätkö ne säännöllistä työaika.

Ennalta tiedossa oleva poissaolo

56 § 3 mom.

- **Poissaolo** = vuosiloma, työloma ja lomautus
- Työloma= mm. sairausloma ja palkaton työloma
- Tiedossa työvuoroluettelo laadittaessa tai kuitenkin viimeistään 7 päivää ennen työviikon tai työaikajakson alkua
- Täydessä työajassa viikolle, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, suunnitellaan säännöllistä työaikaa taulukon mukaisesti.

Poissaolopäiviä viikossa	Viikolle/työaikajaksolle työaikaa ko. viikolta
1	29 h
2	21 h 45 min
3	14 h 30 min
4	7 h 15 min
5-7	-

Esimerkki: Toimistotyöaika, täysi työaika, ei työaikajaksoa, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	Loma	Loma	7:15	7:15	7:15	-	-	21:45
tehty	Loma	Loma	10	7:15	10	6	-	33:15
vrk-ylityö			2		2			

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: Taulukon mukainen 21 h 45 min (2 poissaolopäivää)

Ylityöraja: Taulukon mukainen 21 h 45 min + 24 minuuttia per työpäivä (ke-pe eli $3 * 24 \text{ min} = 1 \text{ h } 12 \text{ min}$) = 22 h 57 min

Vrk-ylityö: 4 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (33:15) – vrk-ylityö (4) – vko-ylityöraja (22:57) = **6 h 18 min**

Lisätyö: Tehdyt tunnit (33:15) – kaikki ylityö (10 h 18 min) – lisätyöraja (21:45) = **1 h 12 min**

Esimerkki: toimistotyöaika, täysi työaika, 3 viikon työaikajakso, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
suunniteltu	7	9	7	7	6:15	-	-	36:15
tehty	7	9	7	7	6:15		-	36:15
Viikko 2								
suunniteltu	7	8	7	VL	7	-	-	29
tehty	9	9	7		7	-		32
vrk-ylityö	1	1						
Viikko 3								
suunniteltu	7	8	7	7	7:15	-	-	36:15
tehty	7	8	7	7	7:15	-	-	36:15

Työaikajaksole voi suunnitella työtunteja yhteensä 101 h 30 min.

2. viikko: viikoittainen ylityöraja taulukon mukainen 29 h + 24 minuuttia per työpäivä (4* 24 min. = 1 h 36 min.) = 30 h 36 min.

2. viikko: **vrk-ylityö 2 h**

Lisätyö: tehdyt tunnit (32) – vrk ylityö (2) – lisätyöraja (29) = **1 h**

Esimerkki: Toimistotyöaika, täysi työaika, ennalta tiedossa oleva poissaolo ja arkipyhä

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	Loma	7	7:45	AP	7	-	-	21:45
tehty	Loma	9	7	AP	8	-	-	24
vrk-ylityö		1						1

Arkipyhälyhennys: $36 \text{ h } 15 \text{ min} / 5 = 7 \text{ h } 15 \text{ min}$

Lisätyöraja: Taulukon mukainen 29 h – arkipyhälyhennys 7 h 15 min = 21 h 45 min

Ylityöraja: 21 h 45 min + arkipyhälyhennys 7 h 15 min + 1 h 36 min (24 min jokaisesta säännöllistä työaikaa sisältävästä työpäivästä ml. arkipyhä, yht. 4 kpl) = 30:36 h

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (24) – vrk-ylityö (1 h) – lisätyöraja (21:45) = **1 h 15 min**

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, ennalta tiedossa oleva poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, ennalta tiedossa oleva poissaolo

59 § 2 mom. **viikkokohtainen tarkastelu (ei työaikajaksoa)**

- Osa-aikatyössä **sellaisella viikolla**, jolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo, 56 § 3 momentin taulukon mukaisesti laskettu osa-aikaisen työntekijän työaika osoittaa lisätyörajan. Ylityöraja on 56 § 3 momentin mukainen täyden työajan tuntimäärä lisättynä 24 minuutilla työpäivää kohden.

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, ennalta tiedossa oleva poissaolo

59 § 2 mom. **työaikajaksolla**

- Jos osa-aikatyössä on käytössä **työaikajakso** ja työaikajaksolla on ennalta tiedossa oleva poissaolo:
- työaikajakson **lisätyöraja** lasketaan seuraavasti:
 - poissaolon sisältävän viikon osalta 56 § 3 momentin taulukon mukaisesti laskettu osa-aikaisen työntekijän viikon työaika
 - lisättynä jakson muille viikoille suunnitellulla säännöllisellä työajalla.
- työaikajakson **ylityöraja** lasketaan seuraavasti:
 - poissaolon sisältävän viikon täyden työajan mukainen työaika 56 § 3 momentin taulukosta
 - lisättynä 24 minuutilla kutakin poissaolon sisältävän viikon työpäivää kohden
 - lisättynä 38 tunnilla 15 minuutilla kutakin jakson sellaista viikkoa kohden, jolla ei ole poissaoloa.

Esimerkki: Toimistotyöaika, osa-aikainen 30 h/vk, ei työaikajaksoa, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	Loma	Loma	6	6	6	-	-	18
tehty	-	-	8	9	6	-	-	23
vrk-ylityö				1				1

Osa-aikaprosentti: 82,76%

Säännöllinen työaika ja lisätyöraja: Kun kaksi poissaolopäivää, taulukon mukaan
 $0,8276 * 21 \text{ h } 45 \text{ min} = 18 \text{ h}$

Ylityöraja: 21 h 45 min lisättynä 24 minuutilla kutakin työpäivää kohden = 22 h 3 min
 $+ 3 * 24 \text{ min} = 22 \text{ h } 57 \text{ min}$

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (23) – vrk-ylityö (1) – lisätyöraja (18) = **4 h**

Esimerkki: Toimistotyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 2 viikon työaikajakso, ennalta tiedossa oleva poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
Suunn.	6	7	8	työloma	työloma	-	-	21
Tehty	9	7	9	-	-	-	-	25
Vrk-ylit.	1		1					2
Viikko 2								
Suunn.	6	6	7	8	-	-	-	27
Tehty	6	6	8	8	-	-	-	28

Osa-aikaprosentti: 82,76 %

Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja: 1. viikolta taulukon mukaan $0,8276 * 21 \text{ h } 45 \text{ min}$ + 2. viikolta 30 h = 48 h

Työaikajakson ylityöraja = 48 h lisättynä 24 minuutilla kutakin poissaolon sisältävän viikon työpäivää kohden = $48 \text{ h} + 3 * 24 \text{ min} = 49 \text{ h } 12 \text{ min}$

Vrk-ylityö: 2 h

Työaikajakson ylityö: Tehdyt tunnit (53) – vrk-ylityö (2) – ylityöraja (49:12) = **1 h 48 min**

Työaikajakson lisätyö: Tehdyt tunnit (53) – kaikki ylityö (3 h 48 min) - lisätyöraja (48) = **1**

Toimistotyöaika, täysi työaika, yllättävä poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Toimistotyöaika, täysi työaika, yllättävä poissaolo

- 60 § 1 mom. Lisä- ja ylityö, täysi työaika, yllättävä poissaolo
- Jos poissaolo ei ole ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa tai viimeistään 7 päivää ennen viikon tai työaikajakson alkua, on kyseessä yllättävä poissaolo. Tällöin noudatetaan poissaolon sattua viikolle tai työaikajaksolle vahvistettua työvuoroluetteloa siten, että kullakin viikolla poissaoloajan ulkopuolelle suunniteltu työaika osoittaa **lisätyörajan**. **Viikoittainen ylityöraja** on lisätyöraja lisättynä 24 minuutilla kutakin viikon työpäivää kohden.

Esimerkki: Toimistotyöaika, täysi työaika, ei työaikajaksoa, yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	7	9	6:45	7	6:30	-	-	36:15
tehty	7:15	9	Sairas	7	10	-	-	33:15
vrk-ylityö					2			2

Lisätyöraja: Poissaolon ulkopuolelle (ma-ti, to-pe) suunniteltu työaika = 29 h 30 min

Ylityöraja: Poissaolon ulkopuolelle suunnitellut tunnit (29:30) + 24 min per työpäivä (4 * 24 = 1 h 36 min) = 31 h 6 min

Vrk-ylityö: 2 h

Vko-ylityö: Tehdyt tunnit (33:15) – vrk-ylityö (2) – ylityöraja (31:06) = **9 min**

Lisätyö: Tehdyt tunnit (33:15) – kaikki ylityö (2 h 9 min) – lisätyöraja (29:30) = **1 h 36 min**

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, yllättävä poissaolo

AVAINTES 2020-2022

Toimistotyöaika, osa-aikatyö, yllättävä poissaolo

60 § 2 mom.

- 60 § 2 mom. Lisä- ja ylityö, osa-aikatyö, yllättävä poissaolo
- Osa-aikatyössä sellaisella viikolla, jolla on yllättävä poissaolo, poissaoloajan ulkopuolelle suunniteltu työaika osoittaa lisätyörajan. Ylityöraja on täyden työajan ylityöraja vähennettynä poissaolon ajalle suunniteltujen työtuntien määrällä ja 24 minuutilla kutakin viikon **poissaolopäivää** kohden.

Esimerkki: Toimistotyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, ei työaikajaksoa, yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
suunniteltu	6	6	6	6	6	-	-	30
tehty	sairas	6	8	9	6	-	-	29
vrk-ylityö				1				1

Lisätyöraja: Poissaolon ulkopuolelle suunniteltu työaika $4 * 6 \text{ h} = 24 \text{ h}$

Ylityöraja: 38 h 15 min – poissaolon ajalle suunniteltu 6 h - 24 minuuttia per viikon poissaolopäivä = 31 h 51 min

Vrk-ylityö: 1 h

Vko-ylityö: ei muodostu

Lisätyö: Tehdyt tunnit (29) – vrk-ylityö (1) – lisätyöraja (24) = **4 h**

(Tes-kirjan esimerkki nro 32)

Esimerkki: Toimistotyöaika, osa-aikatyö 30 h/vko, 2 viikon työaikajakso, yllättävä poissaolo

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su	Yht.
Viikko 1								
Suunn.	7	7	8	6	-	-	-	28
Tehty	8	8	8	8	-	-	-	32
Viikko 2								
Suunn.	8	8	8	8	-	-	-	32
Tehty	Sairas	Sairas	8	8	-	-	-	16

Työaikajakson lisätyöraja: Poissaolon ulkopuolelle suunniteltu työaika = 44 h

Työaikajakson ylityöraja: 2 * 38 h 15 min – poissaolon ajalle suunniteltu työaika (16 h) – 24 minuuttia per poissaolopäivä (2*24 min) = 59 h 42 min

Vrk-ylityö: ei muodostu

Jaksoylityö: ei muodostu

Jaksolisätyö: Tehdyt tunnit (48) – kaikki ylityö (0) – lisätyöraja (44) = **4 h**